

UNITÁRIUS ÉLET

I. ÉVFOLYAM, 9—10. SZÁM.

1947. JUL. 15—AUG. 1.

ÉLETBEVÁGÓ KÉRDÉS

MI A KERESZTÉNYSÉG? Ez ma valóban életbevágó kérdése a keresztény világnak, mely az egyházon kívül azokat érdekeli főképpen, kiket az egyház visszahív a kereszténységhez. Az igazság természetfeletti kinyilatkoztatása volna a lényege? Avagy talán bizonyágtétel arról, hogy kétezer évvel ezelőtt Isten a földön járt s maga sem tudván többet, elfogadta az akkori idők embereinek fogyatékos ismereteit? Avagy hitt abban, hogy az egyház minden tana isteni szentesítést nyer? Ha ez volna a kereszténység, akkor ezt azok, akik „kereszténységnek hívják és vallják magukat”, visszautasítják és azokat, kik a kereszténység lényegét ebben látják, azzal vádolják, hogy akadályt gördítenek egy korszerű, élő vallás kialakulása elé.

Növekszik a száma azoknak az embereknek, akik számára

a kereszténység élet és nem „ki-jelentett vallás”.

Mert élet az, amely fejlődött és változott évszázadokon keresztül s melynek mély igazságait az emberek milliárdjai nem változtatlanul adták tovább az utánuk jövőeknek.

A kereszténység azoknak az élete folytán vált vallássá, akik gyakorolták és megküzdöttek belső jelentőségével.

Enélkül a gyakorlat és küzdelem nélkül, vagyis igazi, bensőséges átélés nélkül, ilyen vallás nem születethetik. És belső lényegét, melyet főleg az Új Szövetség tár elénk, még sem találjuk meg ezeknek a feljegyzéseknek minden sorában és betűjében, de legkevésbé azokban a magyarázatokban, melyeket emberek ezekről a bibliai tudósításokról készítettek, ellenben megtaláljuk abban az életben, melyre az Új Szövetség írói az idő ködös, küzdelmes távolán át rávilágítanak. (Inquirer Week by week „The living issue.”)

Ortutay Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter Kriza János jelentőségéről

A nemzeti-népi újjászületés szükségességének egyre gyakoribb hangoztatása során mind sűrűbben és sűrűbben halljuk a nagy unitárius püspök, Kriza János nevét, aki a népből való felfrissülés gondolatának első harcosa s a népköltészet kincseinek a magyar irodalomba való beillesztése által első megvalósítója volt. Kriza János jelentőségét egy tanulmányban Ortutay Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter is rendkívüli elismeréssel méltatja. Erdemesnek tartjuk a kiváló szerző Krizáról írt tanulmányának egyes részeit legalább kivonatolva közölni. Mélyretekintőbb és átfogóbb ismertetést alig találunk még a nagy kiterjedésű Kriza irodalomban is. Ortutay miniszter a következőket írja a halhatatlan emlékü költő püspökről:

„Ez az írás az egyik legjelesebb magyar gyűjtővel, Kriza Jánossal foglalkozik, kinek a székely népköltészet múlt századi megmentését köszönhetjük s aki nélkül Arany János, Gyulai Pál s mások tanúsága szerint irodalmunk s néprajzunk mondhatatlanul szegényebb lenne.”

„Kriza az első gyűjtő, még Erdélyi János kötetének megjelenése előtt kezdi munkáját, s ezért az előzmények, a kezdet törekvései is benne tetőződnek. A magyar népköltészet felfedezése s a gyűjtőszándék kialakulása szoros összefüggésben van a jólismert európai mozzanatokkal, azok nélkül nem is érthető. A preromantika, romantika európai parasztfelfedezése, parasztképe Magyarországon is hódított, sőt ehhez az európai irányhoz nálunk még a döntő tényező is hozzájárult, hogy a népköltészet gyűjtésében a paraszti élet felfedezésében a nemzeti ellenállás, szabadságmozgalom gondolatai is helyet kaptak. Az a hullám tehát, amit az angol Percy balladagyűjteménye, osszianizmus divata, Rousseau társadalomkritikai elvei, majd később Herder nagyhatású elmélete s a német romantika, a Grimm-testvérek tudománya indított, ez a hullámsor erősödve a magyar nemzeti felébredés gondolatával nálunk is jelentkezett. Ezeknek a hatására indul meg nálunk is a népköltészet gyűjtés munkája. Természetesen

önkéntelenül megőrződött töredékek, népköltészeti elemek a krónikáink korától, tehát a középkortól kezdve is maradtak ránk, de az első tudatosságra mutató nyomok csak a XVIII. században fedezhetők fel. Csokonai, Faludi, Dugonics András, tehát íróink azok, kik először részint munkájukba olvasztva használják fel a népköltészet anyagát, részint már gyűjtenek is. Mellettük az önkéntelen hagyományörzésnek példái azok a kéziratos énekeskönyvek, melodáriumok, melyekben elkeveredve nemesi, főúri, paraszti anyag kering az országban a deákos műveltség nagy erejét bizonyítva.”

„Ebben a légkörben hangzik fel az erdélyi unitárius tiszteletes szelíd, kérő szava: gyűjtőive az ország nemeslelkű lakosaihoz fordul s ajánlja „Vadrózsák” című gyűjteményét, melyben a Székelyföld népének költészetét kötötte csokorba. 1842-ben bocsátja ki ezt a gyűjtőívet, éppen száz esztendeje ennek. Azt hihetnők, gyűjtőívet megértés fogadja, de az előfizetők száma oly csekély, hogy műve kinyomtatására nem mer vállalkozni. Hosszú évekig kell várakoznia, a tiszteletesből püspök lesz, mire munkája megjelenhetett.”

„A népköltési gyűjteményeket nem pusztán rajongás szülte, hanem úgy érezte, hogy e dalok, mesék szerves részei az egyetemes magyar irodalomnak is. Hasonlóan gondolkodott ebben a kérdésben is a magyar népi-nemzeti klasszicizmus minden költője, gondolkodója, Arany, Petőfi, Gyulai, Erdélyi János s mások is, az egész népies irány.”

„Ezután jelent meg 1863-ban egy testes kötetben a Mikó grófnak ajánlott kötet, homlokán a Vadrózsák címmel.”

„A kötetet országos lelkesedés fogadta, valósággal nemzeti ügy lett belőle.”

„Mindenki büszkélkedve vette tudomásul, hogy Erdélyben, a székelység földjén különös szépségű virágok nyílnak, balladák, melyeknek nemcsak az országban, de Európában is alig találhatni szépségre párját, bohókás és tündéres mesék, a székely élőbeszéd elevensége és

gazdagsága, a népdalok bája, a szólások, évődések serege: ez mindmind ok volt a büszkeségre.

„Kriza gyűjteménye az első modern szempontú népköltési kiadvány. Elsősorban a pontosságra való törekvésben nyilatkozik ez meg: Kriza és gyűjtőtársai lehető híven igyekeznek visszaadni a népi előadásmódot, stílust, egyedül a meseközlésnél élhetünk némi gyanuperrel, s gyaníthatjuk a stilizálást. Amellett Kriza nemcsak a szorosán vett népköltészeti alkotásokat sorozza be kötetébe, hanem igen helyesen a nép nyelvét is idevonta a szólás-, szógyűjteményével, vala-

mint jeles tanulmányával erre a kérdésre is igyekezett világot vetni. Amellett jegyzeteiből, így például a regölésre vonatkozóan, nem egy népeleti adatot is megismerhetünk, fontos néprajztörténeti dokumentumok immár. Ilyen módon gyűjteménye nemcsak a leghíresebb s legszebb székely balladáknak, a Kőmíves Kelemennének, Julia szép leánynak, Kádár Katának, A mőnár inasnak s még annyi másnak, meséknek, daloknak lett foglalatja, hanem a múlt század székelységének legjelentősebb történeti összefoglalása is Orbán Balázs hatalmas munkája mellett.”

Szabadság, ész, türelem*

Ennek a három feltételnek a szolgálata jellemezte az unitárius mozgalmat kezdettől fogva a világ minden részében. Bár volt idő, amikor hosszabb periódusokon keresztül éppen az említett feltételek védelmében folytatott bizonyos hittételek elleni harcok irányították tevékenységét, amint azt a neve (unitárius) is mutatja. A mozgalom, azonban fejlődése során mindenkor a leghatározottabban ellenállt minden dogmatikai megkötöttségnek, az eszt tekintette legfelsőbb fellebbviteli fórumának és bárátságos magatartást minden változással és vallási felfogással szemben. Minden időben a kereszténység lényegének mélyebb megértése, a gyakorlati életben való alkalmazása kötötte le figyelmét, a kereszténység elvének tudományos és hittani magyarázata helyett.

Bátor és merész nagy szellemek vezették a mozgalmat, akik rendszerint a szabadságot és a függetlenséget tartották szem előtt. Mellőzve a régmúlt hagyományait és megelőző nemzedékek törvénybe iktatott felfogását, a vallási élet mezején új igazságokat, vagy régi igazságok új magyarázatát keresték. Életüket, munkájukat leginkább az Új Szövetség felfedezőivel hasonlíthatjuk össze, akik elszánt vakmerőséggel hagyták el otthonukat és vágtak neki a végtelennek látszó nyílt tengernek. Minden ilyen új világ felfedezésére irányuló vállalkozást, még az eszmék világában is, feszült, drámai érdeklődés kell, hogy kísérjen. Ennek a mozgalomnak a története a vallás leghősibb pionírjainak, legelszántabb hőseinek életét tárja elé. Nincs egyetlen megmozdulás a keresztény egyházban, mely aránylag több vértanút és hitvallót tudna felmutatni. Sokan fizettek börtönnel és halállal hitükért egészen a 19-ik század elejéig. Unitáriusok polgári jogainak korlátozása pedig több államban fennállott a 19-ik század közepéig. A kereszténység történetében Servet, Socinus, Dávid Ferenc, Biddle, Emlyn, Lindsey, Pristley, Martineau, Channing, Emerson és Parker nevei egy sorban állanak azokéval, akik életüket áldozták, hogy hitükhöz, az igazsághoz hívek maradhassanak. Valóban nagy árat fizettek a szabadságért.

* Idézet Dr. E. M. Wilbur „Az unitarizmus története” című híres munkájából, melyet a Harvardi Egyetemi Nyomda adott ki 1945-ben.

Ellentét

„Nem csak kenyérrel él az ember.”

Éppen olyan igaz ma is, a mi hihetetlenül bonyolult, modern, gépesített világunkban, mint amilyen igaz volt 2.000 évvel ezelőtt egy palesztinai falú életében. Azonban, ha egy palesztinai falú szembe helyezkedett az élet törvényével: megszűnt létezni és ezzel az ügy befejezést is nyert. Ellenben, ha a mi szövevényes, kultúrvilágunk feledkezik meg az élet törvényéről: az egész civilizáció veszélyben forog, melynek következtében a kérdés felett nem térhetünk napirendre. Legtöbb ember azt hiszi, hogy ehet, ihat, szórakozhat — vagy legalább is erre rendezheti be az életét — és semmi mással nem kell törődnie. Ennél gonoszabb illúzió nem kerítette hatalmába az ember értelmét, amit a legutóbbi harminc év be is bizonyított. Minél nagyobb a világ anyagi biztonsága, az anyagi gazdagság tekintetében, annál inkább megnövekednek a szellemi, lelki szükségletek kielégítésére irányuló követelmények. Minél nagyobb az anyagi jólét, annál kisebb térre szorul a destrukció. A haladás nem automatikus és nem is lesz az soha, mert az ember maga a csatatere a szellemi erők e roppant epikai küzdelmének. (Inquirer: Week by week, „The contrast”.)

Amerikai testvéregyházközségek

Az amerikai unitárius egyházközségek elhatározták, hogy a testvéregyházközségek gondolatát újra felelevenítik. Minden egyes erdélyi és magyarországi unitárius egyházközséget egy amerikai unitárius egyházközség testvérül fogad; igyekszik gondjait és munkáját megismerni, s amennyiben ez lehetséges gondjaikat közös erővel megoldani.

A testvéregyházközségek erdélyi viszonylatban az első világháború után is jelentős segítséget nyújtottak, s reméljük, hogy most az újra létrejövő kapcsolatok magyarországi viszonylatban is támogatást fognak jelenteni.

Erdélyi egyházközségeink köréből vesszük a hírt, hogy nagyon örvendenek, hogy e gondolatnak most újra lelkes és buzgó apostola fázdozik a cél érdekében amerikai testvéreink körében, aki már több, mint ötven város számos unitárius gyülekezetében tartott előadást, s munkáját továbbra is ebben az irányban fogja folytatni.

ESZPERANTÓ

Az alábbi levelet eredeti szövegében adjuk közre, hogy annak érdekességét megőrizhessük:

„Azóta, hogy a nemzetközi érintkezés már könnyebbé lett, különféle brit eszperantista csoportja szabadelvű hitrokonok eszperantószövetségét alapított meg, azért hogy az eszperantót és a szabadelvű vallást is terjesztje, és a hasonlítás gondolkodókkal is Európában összekötkenek.

Mert azt hiszik, hogy a szabadelvű vallás kedvező időben áll, és egy emberséghez való értékes hozzájárulást tehet, mutatva, hogy miképpen különféle nép egy közösségbe egyesülhet, amiben a szokások bátor gondolkodásmód, mások személyiségére való becsülés, és viszonyos tisztelet és szeretet is, e alapelvekhez hozzáadni akarnak egy közös nyelvet, ami ez az igaz testvériség megvalósítását előmozdítja.

Minden magyar szabadelvű hitrokon eszperantistát meghív, hogy hozzá odaforduljon, a szövetség titkára, S-ro W. E. Reeve, 32 Hillcourt Road, London, S. E. 22, England.

*

EGYHÁZI FŐTANÁCS ÜLÉSE KOLOZSVÁRT. A kolozsvári Egyházi Képviselő Tanács az 1947. májusáról elhalasztott ülést 1947. aug. hó 10-re tűzte ki. A magyarországi unitáriusság képviselőitében a püspökbeiktatással egybekötött üléseken dr. Csiki Gábor esperes, dr. Daniél Gábor és Kovács Kálmán világi elnökök s talán még mások is részt vesznek.

Aranyostordai egyházkör

II.

Lapunk múlt számában ismertettük az aranyostordai egyházkört általánosságban, most közöljük az egyházközségek lelkészei, gondnoki és unitárius iskoláink tanítói névsorát a falu román nevével együtt. **Abrudbánya:** — gondnok: Gagy Pálffy József, Abrud, jud. Alba. **Alsófelsőszentmihályfalva:** Gálfi András, gondnok: Kereki Sámuel, tanítók: Bede Jenő és Gálfi Sára, — Mihai Viteazul, jud. Turda. — **Alsójár:** Nagy Dénes, gondnok: Németh Ferenc, Iara, jud. Turda. — **Aranyosrákos:** Gombási János, gondnok: Balló Dénes, Valeni, pl. u. Moldovanesti, jud. Turda. — **Bágyon:** Biró István, gondnok: Benke Zsiga, Badeni, jud. Turda. — **Csegez:** Nagy Béla, gondnok: Csongvai Ferenc, Pietroasa, jud. Turda. — **Komjatszég:** beszolgáló lelkész: Rázmány Mór, kolozsvári központi tisztviselő, gondnok: Rázmány Sándor, Comesti, jud. Turda. — **Kövend:** Bende Béla, nemzetgyűlési képviselő, gondnok: Kiss Dezső, — Plaiesti, jud. Turda. **Lupény-Vulkán:** — gondnok: Lengyel József, Lupeni — Vulcan, jud. Hunedoara. — **Mészko:** Kökössy Kálmán, gondnok: Halmágyi István, Cheia, p. u. Mihai Viteazul, jud. Turda. — **Petrozsény:** lelkészhelyettes: Máthé Sándor, gondnok: Módi Mihály, Petrosani, jud. Hunedoara. — **Sinfalva:** Árkosi Tamás esperes, gondnok: Koncz József, Cornesti, p. u. Moldovanesti, jud. Turda. — **Szind:** dr. Szathmáry Miklós, gondnok: ifj. Tóth Sándor, Sandulesti, p. u. Turda, jud. Turda. — **Torda:** Lőrinczy Dénes, gondnok: Adorján Géza és Katona István, Turda, jud. Turda. — **Tordatúr:** Bodóczy Sándor, gondnok: Nagy Elek, Tureni, jud. Turda. — **Torockó:** Benczédi Domokos, gondnok: Demény András, Rimetea, jud. Alba. — **Torockószentgyörgy:** Gál Gyula, gondnok: Kozma István, Coltesti, jud. Alba. — **Várfalva:** Nagy Domokos, gondnok: Pálfi Sz. Mózes, Moldovanesti, jud. Turda. — **Verespatak:** Székely Gergely, gondnok: Székely Pál, Rosia Montana, jud. Alba.

Dunapataji konferencia

Dunapataji fiatal egyházközségünkben tartotta meg a Brassai Egyesület első háború utáni konferenciáját. Elismeréssel vesszük tudomásul, hogy egyetemi hallgatóinkat tömörítő egyesületünk egyeztetendei törekvés és fáradozás után e konferencia megrendezésére is vállalkozott, melyben nagy érdeme van a vezetőségnek: Gidó Béla elnök, Kiss József alelnök, Bartha Zoltán főtitkár. De elismerés illeti a dunapataji egyházközség minden tagját és az érdeklődő és jóakarátú másvallásúakat, akik lakás és élelem felajánlásával siettek segítségünkre. Kár, hogy a Máv. féljegyeket a rendezőség nem kapta meg s így a távolabbi vidékről igyekvők elmaradtak.

A konferencián hosszabb-rövidebb ideig, mintegy százan vettek részt a helybeli érdeklődőkön kívül.

A megnyitón Barabás István lelkész a dunapataji gyülekezet első és templomot építő pásztora tartott mély hatást keltő istentiszteletet. Ifj. Gidó Béla elnök megnyitó beszédében ismertette a konferenciára váró feladatokat, melyek egy-

ben az egyesületi munka programját is alkotják. A konferenciát dr. Daniel Gábor főgondnok-helyettes az egyház, Ujvári László a konferenciás tábor, Füredi Lajos Dunapataj község bírája a vendéglátó község nevében mondtak üdvözlőt, dr. Kendecsy Pál főgondnok üdvözölte angol nyelven C. Fisher amerikai lelkészt, aki a nemzetközi unitárius ifjúsági világszövetség képviselőjeként jelent meg a konferencián és tartott az unitárius és szabadelvű fiatalság feladatairól figyelmet érdemlő beszédet. Az angol, holland és cseh unitáriusság levélben küldte el üdvözlését, melyet magyar nyelvre lefordítva felolvastak.

A konferencia rendjén a programban közölt előadásokat tartották meg.

A község gyermekei és lakosai számára rendezett bábjáték, vetített képes előadás és népi este is szép sikert aratott.

A helyi rendezés munkája Huszti János lelkész fáradhatatlanságának érdeme.

Kocsordon egyházközségünk nyári, hathetes munkatervet valósít meg, amikor egymásután következő vasárnapokon gyülekezeti vallásos ünnepélyeket tart. A vasárnap késő este tartott ünnepélyeken időnként budapesti előadók is szerepelnek, hogy az egyházközségek életét ezzel is élénkítsék.

A Nemzetközi Misszió Szövetség 1947. július hó 6—24. napjain tartja a kanadai Whitby-ben a II. világháború utáni első nagy sereg-szemléjét, melyen az egykoron japáni megszállás alatt sinylődött országok keresztény misszionáriusai, köztük sok benschülött is, megjelentek. (Ökuménikus sajtószolgálat.)

Dr. theol. h. c.
Szent-Iványi Sándor

A közelmúltban az University of Chicago teológiai fakultás Szent-Iványi Sándor egyházi elnök, budapesti lelkész a teológiai irodalom szolgálatában szerzett érdemei elismeréséül díszdoktorrá avatta.

Ezzel az elismeréssel méltányolták Szent-Iványi Sándor teológiai irodalmi munkásságát, s azt a szolgálatot, melyet jelentős amerikai és angol teológiai munkák lefordításával és kiadásával a két ország szellemi kapcsolatai ápolása terén végzett. De ezen felül e megtiszteltetés szól a magyar unitáriusságnak is, amelynek szelleme megbecsülésben és tiszteletben áll az amerikai nép előtt.

H I R E K

ELŐFIZETÉSÉT várjuk mindazoknak, akik még nem küldték be. Tudjuk, hogy vannak, akik ma nem tudják az előfizetési díjat beküldeni, pedig régen buzgó anyagi támaszai voltak lapunknak. De kérjük a tehetősebbeket, hogy a 12 forintos előfizetési díjat küldjék be, mert lapunkat előfizetői tartják fenn. Az előfizetési díjat részletekben is be lehet fizetni. Buzdításul írjuk meg, hogy egy nyolcgvermekes édesanya az elmúlt hónapban küldte be az előfizetési díjat, kifejezésre juttatva, hogy a lap olvasása az ő és gyermekei számára milyen lelki élményt jelent s kis fizetéséből is áldozni tud erre a nemes célra.

Zabpehely érkezett s 50 csomag 5 kg-os zabpehely adományt osztunk ki mindazoknak a családoknak, ahol 10 éven felüli gyermek van, vagy a családfő állás nélkül van, a jelentkezés sorrendjében, 1947. aug. hó 1-én, pénteken d. u. 3—4 óra között a Koháry utcai gyülekezeti teremben budapesti és pestkörnyéki híveink jelentkezhetnek. Külön névreszóló felhívást nem küldünk, semmiféle térítést fizetni nem kell.

Polgárdi unitárius temploma szenvedte a legtöbbet a háborús cselekmények következtében. A gyülekezet és fiatal pásztora hosszas munkával és a helybeli megalakult nőegylet eredményes anyagi segítségével a templomot újra használható állapotba hozta, s június 15-én tartott ünnepélyes istentiszteleten adta át a használatnak dr. Csiki Gábor esperes. A délutáni vallásos ünnepélyen résztvett a község előjárósága és a helybeli ref. és róm. kath. lelkész kar, mely az együttműködés és Szász János fiatal lelkész munkája elismerésének bizonyítéka. A templomújraavató ünnepségen résztvettek a dunántúli nagy unitárius szórvány hívei közül többen, Székesfehérvár és Bázakerettye környékéről.

Üzenet Brassóból. Kövári Jakab brassói lelkész levélben üzeni, hogy lapunkat igen nagy érdeklődéssel olvassák hívei s közülök különösen azok, akik a budapesti egyházközségnek is tagjai voltak. Brassóban eleven egyházközségi élet folvik. Szépen sikerült ünnepélyt rendeztek Balázs Ferenc emlékére. A megemlékező felolvasást Szabó Sámuel, keblitanácsos, a Kévekötés egykori szerkesztője, Balázs Ferenc munkatársa tartotta. Az üzenet szerint egy nagyszabású írói estélyt terveznek, melyen a brassói írók szerepelnek írásaikkal, unitárius részről Kövári Jakab lelkész és Szabó Sámuel presbiter. Az unitárius templomban rendezendő műsoron minden felekezet képviselője szerepel. A brassói lelkész afia minden Brassóból elszármazott hívünknek és itt élő lelkésztestvérszövetségének üdvözlét küldi.

Sükösd Pál atyánkfiait Ürmös község unitárius eklézsiája lelkészévé választotta. A megválasztott lelkészre, munkájára és az egyházközség életére Isten áldását kérjük.

A nemzetközi unitárius világszövetség Bernben 1947. augusztusának végén tartandó konferencián részt vesznek dr. Kiss Elek püspök úr és Csifó Nagy László egyházi titkár afia, reméljük, hogy menet vagy jövet Budapesten is fognak időzni.

UNITARIAN LIFE: Table of content: The living issue, from The Inquirer, — The late Bishop John Kriza, a folclorist, — by Dr. J. Ortutay, Minister of Religion and Public Education, — The contrast, from The Inquirer, — Freedom, Reason, Toleration, by Dr. M. Wilbur from: The History of Unitarianism, — American-Hungarian Unitarian sister-congregations, — Esperanto, — The Aranyos-torda church district, — Youth Conference at Dunapataj, — News, — Official

ELET

Magyarországi
ház.
és kiadó:
bor.
ty-utca 4.
12 forint.
könyvnyom-
I. József-u.
137—626.

Pető István
unitárius lelkész
Pestszentlőrinc
All. lakótelep 125./2.

HIVATALOS RÉSZ

ad. 402/1947. E. K. T.-bp.

KÖRLEVÉL.

A Magyarországi Unitárius Egyház budapesti Képviselő Tanácsa 1947. júl. hó 8-án tartott ülésében tisztelettel tudomásul vette a kolozsvári egyházi főhatóság 759/1947. E. K. T. sz. leiratát, s azt az egyházközi közgyűlés tagjaival közölni — s közreadását az Unitárius Élet útján — elrendelte.

Az Unitárius Egyház Képviselő Tanácsától, Kolozsvár.
Sz. 759/1947. E. K. T.

Dr. Csiki Gábor esperes úrnak,

Dr. Dániel Gábor ideiglenes világi elnök, felügyelő gondnok úrnak
Budapest.

Az Egyházi Képviselő Tanács Elnöksége foglalkozott azokkal a beadványokkal, amelyek az 1673/1946. sz. E. K. T.-i határozat végrehajtásával kapcsolatban történt lépéseket és intézkedéseket, valamint álláspont leszögezéseket hozták az Egyházi Főhatóság tudomására. Ezen beadványok között van a Duna-Tiszamenti egyházkör 1947. május 6-án tartott közgyűlésének jegyzőkönyve és ezen jegyzőkönyv mellékletét képező iratok, valamint a budapesti ideiglenes Képviselő Tanács 1947. május 3-án tartott ülésének jegyzőkönyve. Ez utóbbi minden kísérő irat nélkül, Nyiredy Erzsébet tisztviselő által hitelesített másolatban került Főhatóság elé.* Ezenkívül beérkezett esperes afia 41/1947. esp. sz. felterjesztése kapcsán a IX. egyházkör helyzetének rendezésére készült javaslat mellékleteivel együtt.

Tekintettel arra, hogy a fentebb említett 1673/1946. sz. a Képviselő Tanács 1946. febr. 20-án tartott ülésében hozott határozatot és annak lényegét különféleképpen magyarázták az érdekeltek, legelsősorban is szükségesnek látjuk az alábbiakat leszögezni:

Az E. K. Tanács azon megállapítása, hogy az ideiglenes vezetőség megbízatása a békeszerződések aláírásával megszűnt, elvi jelentőségű kimondása annak, hogy a különleges helyzetben született és csak bizonyos időre szóló ideiglenes megoldás a határidő leteltével tárgytalan. Ugyanezen határozat arra utasította Elnökséget, hogy a magyarországi unitáriusság és az unitárius szervezet állandó jellegű vezetésének megteremtése kérdését sürgősen vegye tanulmányozás alá és tegyen a Képviselő Tanácsnak javaslatot. Magától értetődően mindaddig, amíg egyházi főhatóság nem intézkedik ezen állandó jellegű szervezet megteremtése iránt és nem ad utasítást, hogy az ügyek vezetését az ideiglenes vezetőségtől átvegye, az ideiglenes vezetőségnek nemcsak joga, hanem kötelessége is ezen átmeneti idő alatt az ügyeket továbbvinni.

Az elnökség, amelynek feladatává tetetett az ügy előkészítése, csak a nehéz közlekedési viszonyok miatt nem tudta az összes előintézkedéseket megtenni, amelyek között elsősorban a IX. egyházkör területén működő egyházi szervek és egyes egyházi személyek véleményének kikérése is szerepel. A fentebb említett iratokat és beadványokat az Elnökség olyanoknak tekinti, amelyek a tervezet kidolgozásánál felhasználható anyagul szolgálnak és rövidesen megfelelő javaslatot terjeszt a Képviselő Tanács elé. Ezzel kapcsolatban az Elnökség nevében ezúttal is kérem T. Afiát és Afián keresztül a vezetése alatt álló egyházi szervet, hogy amennyiben ezen álláspont megismerése után még javaslataik lennének, szíveskedjenek lehető legsürgősebben címemre eljuttatni.

Nem mulaszthatom el az Elnökség megelégedését kifejezni azon tény fölött, ami máskülönben véleményünk szerint a legtermészetesebb is, hogy bármilyen véleményeltérések is legyenek a szervezet megalkotásának módjára és összetételére nézve, valamennyi álláspont megegyezik az ősi erdélyi központtal való szoros kapcsolat fenntartása szükségességének hangoztatásában.

Kérem Afiát, hogy addig is, amíg a végleges rendezésre vonatkozó intézkedés megtörténik, a multban tapasztalt hitbuzgósággal, unitárius lendülettel álljon azon a posztón, ahova az egyház és a hívek bizalma állította, helyezte és igyekezzék a hagyományos unitárius összetartás és megbékülés útját egyengetni.

Úgy az intézményeknek, mint valamennyi unitárius hívünknek atyafiságos szeretettel küldöm főpásztori üdvözlőmet.

Kolozsvár, 1947. június 8.

Dr. KISS ELEK s. k.
püspök.

* Eredeti példányban is elküldetett. (Szerk.)

A budapesti unitárius cserkészek magyarkúti nyaralótelepünk közelében táboroznak e nyáron. A táborozás előfeltételeit a szervezőtestület támogatásával cserkészeink, különösen pedig Nyiredy Szabolcs

most kinevezett cserkészpáncsnok teremtték elő. A budapesti egyházközség pedig helyreállította a nyaralótelep épületeit. Cserkészeinknek szép táborozást és eredményes jó munkát kívánunk.